

Yhteistyössä on voimaa

Osuuskuntaopas luonnontuotealalle

Oletko kiinnostunut luonnontuotealan yrittäjyydestä?

Kasvava luonnontuoteala tarjoaa mahdollisuuksia niin metsänomistajille, kuin innovatiivisille yrityksillekin. Luonnontuotealalla on suuri merkitys myös kestäväen kehityksen edistämiseksi, eikä olekaan ihme, että yhä useampaa metsänomistajaa kiinnostaa metsien monikäyttö.

Osuuskuntamallissa useammat toimijat yhdistävät osaamisensa. Perinteisten elintarvike- ja juomavalmistajien arvioidaan lähitulevaisuudessa tarttuvan metsien raaka-aineisiin. Tämä tarkoittaa suuria tilausmääriä, joihin on helpompi vastata osuuskunnan jäsenten voimin.

Tässä oppaassa kerromme, kuinka osuuskunta perustetaan ja miksi se on kannattava yritysmuoto erityisesti luonnontuotealalle!

Osuuskunnan hyödyt luonnontuotealalla

Osuuskunta tarjoaa jäsenilleen monia hyötyjä, kuten laitteita tai palveluja, mutta myös tukea ja verkoston osaamista. Osuuskunta voi toimia eri rooleissa, esimerkiksi keruun organisoijana tai keruutuotteiden ostajana. Myös jäsenten rooli voi vaihdella vahvuuksien ja käytettävissä olevan ajanmukaan.

Osuuskunta keruutuotteiden ostajana ja välittäjänä

- Suuremmat kauppaerät ja toimitusvarmuus.
- Parantaa neuvotteluasetelmia ja kauppahintaa.
- Mahdollistaa investoinnit tarvittavaan laitteistoon ja tiloihin.
- Veroetu yksittäiselle kerääjälle.
- Jalostamattoman keruutuotteen myynti yleensä verovapaata.

Osuuskunta keruun organisoijana

- Jäsenillä mahdollisuus osallistua keruuseen yksityishenkilönä.
- Osuuskunta voi toimia linkkinä keruutuotteen ostajan ja jäsenten välillä ja tiedottaa keruumahdollisuuksista.

Osuuskunta jäsentensä tukena

- Jäsenten kontaktit, tiedot ja taidot hyödynnettävissä.
- Uusien toimintamahdollisuuksien etsintä ja ideointi.
- Laitteiston ja työkalujen lainaus tai vuokraus.
- Markkinointi ja myynti, sekä hallinnolliset palvelut.

Kuva: Lea Björn

Onnistumisen edellytykset

Osuuskunnan perustaminen ja toiminta

Osuuskunta perustetaan kuten mikä tahansa muukin yritys. Päätösvaltaa käyttävät jäsenet. Perustamisen lähtökohdiana on liikeidea ja kaksi tavoitetta: **taloudellinen kannattavuus** ja **yhteisön hyöty**. Pelkkä liikeidea ei kuitenkaan riitä, vaan sen ympärille on rakennettava selkeä liiketoimintasuunnitelma. Perustajajäsenten on myös hyvä sopia yhteisistä pelisäännöistä heti alussa.

Osuusmaksun suuruus määräytyy osuuskunnan perustamiseen tarvittavan alkupääoman ja jäsenmäärän mukaan, mutta sitä voidaan tarvittaessa korottaa tai laskea. Yksittäisen jäsenen vastuu yritystoiminnasta rajoittuu hänen sijoittamaansa osuusmaksuun. Osuuskunnan jäsentä ei katsota yrittäjäksi, mikäli jäseniä on vähintään seitsemän.

Esimerkinä Saimaan Keruutuoteosuuskunta

Saimaan Keruutuote on vuonna 2020 perustettu osuuskunta, jonka tavoitteena on tarjota jäsenilleen keruutuotteiden myynti- ja välityspalveluja. Osuuskunta etsii jatkuvasti uusia toimintamahdollisuuksia ja neuvoo sekä avustaa jäseniään erilaisissa tehtävissä. Jäsenet voivat hyödyntää myös osuuskunnan kalustoa, esimerkiksi mahlan käsittelylaitteistoa tai arvosienten viljelyssä tarvittavia työvälineitä. Jäsenet ovat kaakkoissuomalaisia metsänomistajia. Lisätietoja: www.keruutuote.fi

Yritetään yhdessä

Luotettavuus

- Toimitusvarmuus
- Laatujärjestelmä
- Jäsensopimus

Tasavertaisuus

- Yhdessä yrittäminen
- Tasavertainen päätöksenteko
- Investoinnit ja osuus pääoma

Uskottavuus

- Ostajan suuntaan yksi toimija
- Yhdessä markkinointi
- Rahoitus

Joustavuus

- Työmäärän jakautuminen
- Riskien hallinta
- Tukiverkosto

Osuustoimintakeskus Pellervo auttaa osuuskunnan perustamiseen ja hallintoon liittyvissä asioissa: www.pellervo.fi

Materiaali on rahoitettu Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahosta, ja sen on tuottanut Metsäkeskuksen ja Suomen 4H-liiton yhteinen Yrittäjyyttä luonnosta -hanke.